

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/692/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

198/2014. (IX. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. szeptember 25-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2014. szeptember 18-án megtartott zárt ülésén hozott állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2013. szeptember 25-én, a Testület elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványát kitöltve terjesztette elő panaszbeadványát, melyben egy 2013. szeptember 17-én foganatosított rendőri intézkedéssel összefüggésben adta elő sérelmeit.

A panaszos beadványában rögzítette, szeptember 17-én délután értesült arról, hogy a lakcímén található ingatlanból – és azon belül is az általa használt, kb. 60 nm nagyságú műhely és garázs épületrészből – ahol ő és családja kizárólagos tulajdonát képező, három különböző lakásból származó értékeket tárolt, válófélben lévő felesége, jelenlegi élettársa és kb. 10 idegen személy a dolgokat kihordja és gépjárművekre pakolva azokat elszállítják. Mindez a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszos tudta, értesítése és beleegyezése nélkül történt. A panaszos azonnal rendőrségi intézkedést kért és a helyszínre sietett. A panaszos a dolgok elvitelét nem tudta megakadályozni, mert az ott tartózkodó személyek megfenyegették, lökdösték és kifejezett szándéka ellenére is folytatták a dolgok elszállítását. A panaszos telefonjával fotókat és videofelvételeket készített a helyszínen. A panaszos az első alkalmat követően még több alkalommal hívta a központi ügyeletet, illetve a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságát (ahol a telefont fel sem vették), de órák elteltével sem kapott segítséget.

2) Az előadó testületi tag 2013. szeptember 27-én kelt tájékoztató levelében a panaszost beadványának aláírásával történő megerősítésére hívta fel, és a bejelentéseit rögzítő hanganyagok beszerzésének megkönnyítése érdekében a bejelentések pontos időpontjának, valamint a bejelentések megtételéhez használt telefonszám közlésére hívta fel. Az előadó testületi tag jelezte, hogy amennyiben a panaszos kívánja, hogy a Testület a beadványában említett fotókat és videofelvételeket bizonyítékként használja fel, a megadott határidőn belül azokat el kell juttatnia a Testület elérhetőségeire.

A panaszos 2013. október 7-én adta postára válaszelevelét, melyben aláírt panaszbeadványát juttatta el a Testülethez, egyebet azonban nem közölt.

2013. október 24-én a panaszos elektronikus levélben juttatott el egy panasz-kiegészítő beadványt a Testülethez, melyben a következőket közölte. A panaszos elmondta, hogy feljelentéssel fordult a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságához, illetve a történetéről a kapitányság vezetőjét személyesen is tájékoztatta fogadóóráján.

A panaszos elmondta, hogy a történetek napján a rendőrségi segélyhívó számot (107) és a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságának központi számát hívta. A hívásokra délután 15 óra után estig, több alkalommal került sor. A panaszos a hívások lebonyolításához használt két mobiltelefon számát is megjelölte.

A panaszost első segélyhívása alkalmával kikérdezték az eseményekről, illetve arról tájékoztatták, hogy bejelentésére azonnal járőrt küldenek a helyszínre. Többszöri ismételt hívására azt az információt kapta, hogy a járőr már útban van a helyszínre, illetve azt is közölték vele, hogy az intézkedésre kerületi járőrüket vezényelték. A panaszos újabb hívásaira, miszerint a járőr órák után sem érkezett meg, illetve, hogy a segélykérés tárgyát képező cselekmény tovább folyik, a panaszos azt a tájékoztatást kapta, hogy „a központi diszpécsernek is ugyanaz a kerületi kapitánysági szám van meg”, mint neki.

A panaszos levele végén rögzítette, hogy az általa készített fotó- és filmfelvételeket terjedelmi okokból nem tudja leveléhez csatolni, ezért kéri személyes meghallgatását, melynek alkalmával a felvételeket közvetlenül át tudja adni a Testületnek.

3) A Testület munkatársa 2013. október 25-én elektronikus levélben tájékoztatta a panaszost ügyének állásáról, és egyúttal felhívta figyelmét, hogy az általa rögzített felvételek másolatait a Testület postai elérhetőségére is megküldheti, illetve tájékoztatta a személyes ügyintézésre történő bejelentkezés szükségességéről.

4) A panaszos 2013. október 27-én szintén elektronikus üzenetben közölte, hogy november 4-ére próbál időpontot egyeztetni, erre azonban végül nem került sor.

5) Ezt követően a panaszos 2014. január 17-én ismételten jelentkezett. Elektronikus levélben hozta a Testület munkatársának tudomására, hogy feljelentését a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságának Vizsgálati Osztálya határozatban utasította el. A panaszos sérelmezi, hogy őt a feljelentéssel kapcsolatban a rendőrség nem kereste meg, bizonyítékait nem vizsgálták meg, és tudomása szerint semmilyen egyéb nyomozati cselekményt nem folytattak le, ezért ő és édesapja panaszt jelentettek be az ügyészségen. A panaszos és édesapja beadványát az ügyészség megvizsgálta, azt alaposnak találta, a rendőrségi határozatot hatályon kívül helyezte és az illetékes kerületi rendőrkapitányságot a nyomozás lefolytatására kötelezte. A panaszos eredeti, az intézkedés elmaradása miatt előterjesztett panaszát kívánta kiegészíteni a büntetőeljárás elhúzódása által neki okozott sérelemmel. A panaszos véleménye szerint megfelelő rendőri eljárás mellett a bejelentés tárgyát képező cselekményeket idejében meg lehetett volna akadályozni, illetve felderíteni.

6) A panaszos 2014. január 23-án küldött elektronikus levelében korábbi büntetőügyének részleteit hozta a Testület munkatársának tudomására, mely jelen panaszügyhöz igen távoli módon kapcsolódik, ezért a beadvány részletes ismertetését a Testület mellőzi.

7) 2014. február 27-én a panaszos ismételten sérelmezte, hogy őt az illetékes kerületi rendőrkapitányság a nyomozással kapcsolatban továbbra sem kereste, az ő megkeresésére pedig, amelyben tájékoztatást kért a vonatkozó jogszabályok alapján az eljárás állásáról, nem válaszol.

8) A panaszos a Testülethez eljuttatott két, a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságához címzett panaszbeadványt is, melyekben a feljelentés elutasításáról hozott határozat megállapításait vitatta, illetve csatolta az ügyészség 2013. december 21-én kelt határozatát is, melyben az ügyészség a feljelentést elutasító határozatot hatályon kívül helyezte és a lopás, illetve zaklatás vétségének gyanúja miatt a nyomozást elrendelte.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

A) Az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálat a elsőként 2013. november 7-én juttatott el iratcsomagot a Testülethez, mely a következő dokumentumokat tartalmazta.

1) A BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságának vezetője 2013. október 24-én levélben számolt be a BRFK Hivatalvezetője részére a Testület megkeresése kapcsán tudomására jutott információkról.

A kapitányságvezető a csatolt panaszbejelentés és a küldési leírás alapján megállapította, hogy a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságának ügyeletével a panaszos nem tudott beszélni. Korábbi panaszügyekben megállapítást nyert, hogy a kerületi rendőrkapitányság ügyeletére telepített telefonkészülék a várakozó hívások számát (és azok hívószámait) nem rögzíti, kizárólag a fogadott hívásokét – az ügyeletes egyszerre egy vonalon tudja fogadni a hívásokat, miközben a telefon az összes többi hívónak foglalt jelzést ad.

A hivatkozott küldési leírás és a r. törzsőrmester körzeti megbízott szóbeli nyilatkozata alapján a feleség lomtanítás során tett ki ingóságokat az utcára. A rendőrök a helyszínrre kivonultak. A panaszos a panasz tárgyául szolgáló bejelentést a küldési napló szerint 2013. szeptember 17-én, 17 óra 36 perckor a BRFK Központi Ügyeletére tette meg. A bejelentést az ügyelet 17 óra 41 perckor továbbította a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságának ügyeletére. A küldési leírásban sem erőszak, sem fenyegetés, sem 10 idegen személy nem szerepel, kizárólag az, hogy a válófélben lévő feleség és annak élettársa lomtanítás céljából a bejelentő holmiját az utcára helyezi ki. Mivel a bejelentés alapja kizárólag polgári jogi vita volt, ezért 18 óra 00 perckor a szolgálatot kezdő körzeti megbízott kapta feladatul annak visszaellenőrzését. A kapitányságvezető szükségesnek látta megjegyezni, hogy mivel a bejelentés alapján a bejelentő a helyszínen tartózkodott, ingó tárgyainak az utcára történő kihelyezése sem bűncselekmény, sem szabálysértés gyanúját nem vetette fel és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 24. § (2) bekezdése alapján intézkedési kötelezettséget sem keletkeztetett. A szolgálatos körzeti megbízott eligazítás, a szolgálatteljesítések és jármű átvétele, majd ezek dokumentálása után a helyszínrre indult, ahová 19 óra 30 perckor érkezett meg. A r. törzsőrmester szóbeli nyilatkozata és a küldési leírás alapján 20 óra 00 percig tartózkodott a helyszínen, ahol kizárólag a válófélben lévő feleséget és annak élettársát találta, akik a lomtanítás céljából továbbra is ingó tárgyakat raktak ki az utcára. A bejelentő már nem tartózkodott a helyszínen, de megállapítást nyert, hogy már évek óta nem lakik életvitelszerűen az adott címen. A kapitányságvezető elmondta, hogy ezt a tényt több – a kapitányságon folyamatban lévő – büntetőeljárás is megerősíti. Fentiekből megállapítható, hogy a panaszos saját fontosnak vélt ingóságai védelme és elszállítása érdekében lépéseket nem tett, a helyszínen sem bűncselekmény, sem szabálysértés gyanúja nem merült fel. Mindezek ellenére a panaszos a panasz alapjául szolgáló ügyben feljelentéssel is élt válófélben lévő felesége ellen a rendőrkapitányságon, amelynek Vizsgálati Osztálya a feljelentést 2013. október 9-én határozattal utasította el.

2) A rendőrkapitányság csatolta a küldés leírását, amely szerint a bejelentő 17 óra 36 perckor tett bejelentésére 19 óra 20 perckor küldtek járőrt a helyszínrre, aki 19 óra 30 perctől 20 óra 00 percig tartózkodott a helyszínen. A bejelentés tárgya „csb” – amely elnevezés az incidens családon belüli jellegére utal. Ezen túlmenően a küldés leírása annyit rögzít, hogy a cím alatt a bejelentő válófélben lévő felesége és annak élettársa a bejelentő saját holmiját dobálja ki az utcára lomtanítás alkalmával.

3) A feljelentés elutasításáról szóló határozatból jelen panaszügy kapcsán a következő adatokra derült fény.

A határozat a panaszos feljelentését azért utasította el, mivel a feljelentett cselekmény nem bűncselekmény. A panaszos feljelentését azzal a tartalommal tette meg a rendőrkapitányság felé, hogy felesége, akivel válófélben van, a H. út X. szám alatti ingatlanból dolgokat visz el. Amikor a panaszos odament és felelősségre vonta, állítása szerint őt azzal fenyegették meg, hogy kapcsolataik vannak a hatóságok felé, így nem tud semmit tenni ellenük. A panaszos lopás, fenyegetés és kifosztás bűncselekmények elkövetése miatt kérte az eljárás lefolytatását.

Az eljárás során megállapítást nyert, hogy a panaszos válófélben van feleségétől, a vagyonmegosztás folyamatban van. A panaszos felesége által elvitt dolgok a panaszossal közös tulajdonban vannak, így azok a feljelentett személy számára nem minősülnek idegen dolognak, így a lopás elkövetési tárgyát sem képezhetik. Tekintettel arra, hogy a feljelentésben foglaltak alapján nem lehetett a fenyegetés és a kifosztás a Büntető

Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben (a továbbiakban: Btk.) rögzített tényállásának megvalósulására következtetni, a vizsgálati osztály vezetője a feljelentés elutasításáról határozott.

4) A BRFK Központi Ügyeleti Főosztály mb. alosztályvezetője 2013. október 19-én kelt jelentésében rögzítette, hogy a kérdéses ügyben egy intézkedési lap kitöltésére került sor, amely szerint a panaszos 2013. szeptember 17-én, 17 óra 36 perckor tett bejelentést a segélykérő számra azzal a tartalommal, miszerint válófélben lévő felesége és társai a panaszos személyes tárgyait a lomtalanítóknak átadja, akik elszállítják azokat. A hívást a r. alezredes, főügyeletes fogadta. Az intézkedési lap adatai szerint a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitánysága 17 óra 41 perckor kapta meg a címet, majd 19 óra 58 perckor jelentett vissza az intézkedő egység. A kikért hanganyag meghallgatása alapján a panaszos négy alkalommal telefonált a BRFK segélykérő számára.

Első alkalommal 17 óra 34 perckor került sor bejelentésre – ezt fogadta a r. alezredes, és erről készült az intézkedési lap. Második alkalommal 19 óra 27 perckor telefonált a panaszos. Hívását egy r. főtörzsőrmester ügyeletes fogadta, aki tájékoztatta a bejelentőt, hogy az általa jelzett eseményt küldésként kiadták a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságának, majd a kerületi Rendőrkapitányság ügyeletét a r. főtörzsőrmester ügyeletes megsűrgette. A panaszos 19 óra 33 perckor telefonált harmadszorra, negyedszerre pedig 20 óra 13 perckor – mindkét hívását a r. alezredes fogadta. A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök még mindig nem jelentek meg a helyszínen, továbbá a negyedik betelefonáláskor közölte a hívást fogadóval, hogy válófélben lévő felesége és társai idős szülőjét és fogyatékos rokonát fenyegetik, nyugalmukat zavarják.

A mb. osztályvezető álláspontja szerint összességében megállapítható, hogy a panaszos és a hívást fogadó rendőrök között lezajlott beszélgetések tartalma, hangneme nem volt elutasító, sértő vagy kulturálatlan.

Az esemény bejelentését követően a Központi Ügyeleti Főosztály beosztottjai 5 percre intézkedést kezdeményeztek a kerületi rendőrkapitányság ügyeletén keresztül, majd a panaszos jelzésére az ügyeletes a kerületi kollégáját megsűrgette.

Az első bejelentést követően a következő háromról nem készült külön-külön intézkedési lap, mert a panaszos ugyanazzal a tartalommal tett bejelentést, és a Központi Ügyeleti Főosztály beosztottja már az első alkalommal intézkedést kezdeményezett a kerületi rendőrkapitányság ügyeletén. A mb. osztályvezető megállapította, hogy a panaszban megjelölt késedelmes rendőri intézkedésre nem a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály beosztottjainak mulasztása miatt került sor.

5) A Testület a megküldött CD-lemez tartalmát az alábbiakban ismerteti.

a) Az 9557_5558825 fájlnévű, 3 perc 22 másodperc hosszúságú felvételen a panaszos telefonon keresi az ügyeletet. A panaszos bemutatkozik, majd elmondja, hogy egy válófélben lévő feleségével kapcsolatos ügyben kérné a rendőrség segítségét, már nem az első alkalommal. A panaszos előadja, hogy környékükön most van a lomtalanítás, és felesége, illetve annak élettársa a panaszossal közös ingatlanukból a panaszos otthagytott dolgait „kihajigálja”. A panaszos és felesége között birtokvédelmi eljárás és válóper van folyamatban.

Az ingatlan közös tulajdonban van – a panaszos ezzel kapcsolatban elmondja, hogy felesége jelenlegi agresszív élettársa miatt ő már korábban elköltözött, holmijának nagy része már eltűnt, és a bejelentés idején zajló eseményekről őt a szomszédok értesítették. A panaszos tárgyait – megfogalmazásában – „azok az emberek, akik egy ilyen lomtalanításnál gyűlnek” apránként széthordják. A panaszos az ügyeletesnek megadja a pontos címet, majd hozzáteszi, hogy ő még a városban van, úgyhogy egy-másfél órába biztosan beletelik, míg kiér a címre. Az ügyeletes erre a panaszost tájékoztatja, hogy szerinte a rendőrök sem fognak kiérni hamarabb. A panaszos megkérdezi, hogy ilyen esetben a rendőrök tudnak-e egyáltalán bármilyen más intézkedést tenni, mert „nem folyik vér” – erre az ügyeletes azt válaszolja, hogy a rendőr majd készít egy jelentést a felek elmondásairól. A panaszos rákérdez, hogy az ő tulajdona védelmében csak ő maga tud-e eljárni – mire az ügyeletes jelzi, hogy ez annak függvénye, tudja-e kétséget kizárólag igazolni a saját tulajdonjogát. A panaszos azt válaszolja, hogy természetesen, iratai/ könyvei vannak ott. Az ügyeletes erre visszakérdez, hogy miképpen fogja a panaszos igazolni a könyvek tulajdonjogát, hozzátéve, hogy feltehetőleg a panaszos felesége is sajátjának mondja majd azokat. A panaszos erre maga is „mérget merne venni”. Az ügyeletes elmondja, hogy a rendőr meghallgatja a feleket, jelentést készít, majd ez alapján indul meg később egy vizsgálat, de hozzáteszi, hogy a panaszos személyes holmijának helyszíni őrzésére nincs kapacitása a rendőrségnek, és a panaszos az, akinek szállítóeszközzel gondoskodnia kell. A panaszos a tájékoztatást megértően tudomásul veszi, de közli, hogy pontosan ez az, amire neki most nincs módja. A beszélgetés végén az ügyeletes ígéretet tesz, hogy járőrt küld a helyszínre.

b) A 9557_5559239 felvételen a panaszos 2 perc 30 másodpercen keresztül beszél egy másik ügyeletesel, utána pedig két ügyeletes értekezik egymással.

A panaszos elmondja, hogy kb. egy/másfél órája tett egy bejelentést, megismétli a címet is. A diszpécser a címet hallva visszakérdez a bejelentés pontos idejére, és arra, hogy biztosan második kerületet mondott-e, de azután megtalálja a bejelentést a rendszerben. A panaszos elmondja, hogy azért telefonál, mert hívását rögzíti a rendszer. A panaszos időközben megérkezett a helyszínre, ahol azt tapasztalta, hogy pár fiatalember és egy hölgy, illetve felesége ismerősei a helyszínen tartózkodnak és személyes tárgyait egy teherautóra pakolják. A rakodás a vége felé közelít. A panaszos összefoglalja a korábban már elmondottakat, és hozzáteszi, hogy a kb. 50 nm-es raktárból ő és édesapja életének munkája gyakorlatilag eltűnt, dolgait szabadon viszik el.

A beszélgetés 2 perc 30 másodpercig tart, ekkor az ügyeletes felhívja a kerületi ügyeleteset, és megkérdezi, mikor mennek. A kerületi ügyeletes azt mondja, hogy nem tudja, de amikor a központi ügyeletes jelzi, hogy a panaszos dolgait éppen elszállítják, a kerületi ügyeletes megígéri, hogy gyorsan szól a járőrnek, ne a másik címre menjen.

c) A Testület ezt követően az 9557_5559251 nevű felvételt ismerteti. A 10 perces hanganyag 2 perc 50. másodpercénél jelentkezik be a panaszos az ügyeletesre, aki elmondja, hogy 1,5-2 órája tett bejelentést, és az ügyben 20 perce beszélt egy másik ügyeletesel. A panaszos elmondja, hogy lefotózta a rendszámokat, de nem tud a ház előtt maradni, mert felesége jelenlegi élettársa és annak ismerősei ott valamit tevékenykednek, de a mondatot már nem fejezi be, mert az ügyeletes félbeszakítja, hogy ezt a kellene megbeszélnie, mert ők küldik majd a járőröket. A panaszos nyugtázza, hogy „a küldik majd”-ból az is következik, hogy eddig még nem küldték őket, mire a diszpécser kijelenti, hogy ha még nincsenek ott, akkor majd csak ezután fognak menni. A panaszos elmondja, hogy a pakolás majdnem véget ér, és ő

csak a rendőrségben tud bízni, hiszen törvénytisztelő állampolgárként nem kíván egyéb eszközökhöz folyamodni. A diszpécser biztosítja a panaszost, hogy „nem akarja a bizalmát lelemboszni”, de inkább a második kerületet kellene hívnia. A panaszos a kerületet már többször hívta, egyszer sem vették fel a telefont, ügyvédje tanácsára hívta ismét a központi ügyeletet. A diszpécser elmondja, hogy rengeteg címre kell a rendőrségnek kimennie. A panaszos a beszélgetés végén biztosítja a diszpécsert, hogy idegessége nem személyének, hanem a helyzetnek szól, és megköszöni a tájékoztatást. A beszélgetés 5 perc 5 másodpercnél ér véget.

d) A 3 perc 48 másodperc hosszúságú, 9557_5559415 fájlnevű felvétel 1 perc 17. másodpercénél telefonál a panaszos, aki hivatkozik az előző telefonbeszélgetések tartalmára. A panaszos rögzíti, hogy a rendőrök nem érkeztek ki a helyszínre, de tovább maradni ő sem tud, mivel a holmiját elvivő idegen személyek őt életveszélyesen megfenyegették. A panaszos ezen alkalommal elmondja, hogy a lakás kisebb lakrészében lakik 82 édesapja és értelmi sérült húga, és a jelenlevők füle hallatára rugdossák az ajtajukat, közben pedig fenyegetik őket. A diszpécser elmondta, hogy ha a panaszos nem mondta le az intézkedést, akkor a rendőrök ki fognak menni. A panaszos arra kéri a diszpécsert, hogy szóljon a kollégáinak, hogy a bejelentés tárgya megváltozott, már a fenyegetések miatt kéri az intézkedést, nem pedig az időközben lezajlott kipakolás miatt. A diszpécser a panaszossal közli, hogy hívja fel ő a kerületet, korábban már megkapta a számot. A panaszos jelzi, hogy a bejelentést 3 órája tette, és a kerületet továbbra sem tudja elérni, és ha ezzel a két emberrel történik valami, akkor „nyoma lesz annak”, hogy ő ezeket a bejelentéseket megtette.

B) Tekintettel arra, hogy a Testület munkatársa a panaszos panasz-kiegészítése alapján pótlólagos megkeresést küldött a rendőrség részére, az ORFK Ellenőrzési Szolgálat 2013. november 18-án újabb iratcsomagot küldött a Testületnek.

A BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságának vezetője 2013. november 12-én kelt levelében ismételten rögzítette, hogy a rendőrkapitányság ügyeletére telepített telefonkészülék nem alkalmas a várakozó hívások számának elmentésére – a beérkezett hívások visszakeresését így az sem tette lehetővé, hogy a panaszos időközben a bejelentések pontos időpontját és a hívásokhoz használt készülékek telefonszámát megküldte.

A kapitányságvezető pótlólagosan felterjesztette a panaszos feljelentését és laccím-nyilvántartási adatlapját, továbbá ismételten mellékelte a rendőrkapitányság határozatát a panaszos feljelentésének elutasításáról.

A panaszos feljelentését 2013. szeptember 17-én küldte meg a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitánysága részére, melyben a panaszbeadványban megfogalmazottakkal egyező módon adta elő a helyszínen történetet. A már ismertettekben túlmenően a panaszos elmondta, hogy megfenyegetésekor szó szerint a következők is elhangzottak: „A bírónő felhívott, és röhögve mesélte el a mai tárgyaláson elhangzottakat. Úgyis kicsinálunk majd, nyugodtan nézz utána, ki az a F. A., vele karatézta. A büntetődolgozóknak meg majd Z. J. és S. E. fog segíteni nekünk, ellenőrizd le, kik ők, úgy sem tudsz semmit tenni!”. A panaszos feljelentésében hivatkozott egyik személy a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságának vezetője. A panaszos magyarázatképpen a fentiekhez hozzátette, hogy a fenyegetés a válóperüket tárgyaló bírónőre utalt.

A panaszos beszámolt róla, hogy a történeteknek két kiskorú gyermeke is szemtanúja volt. A panaszos rögzítette a dolgok elszállításához használt három jármű színét, típusát és rendszámát. Egyéb releváns, a korábbiakban még nem ismertetett információra a második alkalommal megküldött iratanyagból nem derült fény.

C) 2014. július 17-én az Országos Rendőr-főkapitányág (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatának Központi Panaszirodája újabb iratcsomagot juttatott el a Testülethez.

1) Az ORFK Központi Panaszirodájának mb. vezetője 2014. július 16-án kelt levelében a Testület elnökét arról tájékoztatta, hogy a panaszos 2014. július 7-én újabb beadványt juttatott el a BRFK-ra, amely a Testület által vizsgált panaszüggyel kapcsolatos információkat is tartalmaz. A panasziroda mb. vezetője az iratokat a Testület mellett a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitánysága részére is továbbította.

2) 2014. július 7-én kelt beadványában a panaszos azzal a problémával fordult Budapest rendőrfőkapitányához, hogy bár már több alkalommal kérte, hogy a korábban megtett bejelentéseivel kapcsolatos eljárásokról, illetve a nyomozások állásáról a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitánysága őt tájékoztassa, ügyeiben továbbra sem kapott semmiféle visszajelzést, illetve értesítést. A panaszos levelében jelezte, hogy noha ügyészségi határozat is született az ügyben, semmilyen további rendőri intézkedés nem történt.

A panaszos mellékletként csatolta a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitánysága részére korábban megküldött leveleit.

III.

A panaszos beadványában előadottakkal kapcsolatban a Testületnek elsőként saját hatáskörét kellett vizsgálat alá vonnia.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,
bb) a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
bírálja el.

A jogszabályhely alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-, csomag-, jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos rendszeres időközönként megküldött beadványaiban folyamatosan sérelmezte, hogy a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitánysága őt nem tájékoztatja ügyében a nyomozás állásáról. Ezzel kapcsolatban a Testület szükségesnek látja rögzíteni, hogy a hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezések értelmében a rendőrség nyomozó hatóságként kifejtett tevékenysége felett nem jogosult kontrollt gyakorolni, ezért a panaszos ezen sérelme tekintetében hatáskörének hiányát kellett megállapítania.

A Testület állásfoglalásában a panaszos egyéb sérelmeit érdemben vizsgálta.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát – az alábbiak szerint.

IV.

1) A rendőrök intézkedési kötelezettsége kapcsán a Testület a következő megállapításokat teszi.

a) A Testület elsőként azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy keletkezett-e a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége a panaszos által előadott eset kapcsán.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

Noha mind a panaszos, mind a rendőrségi dokumentáció beszámol a panaszos segélyhívásainak tartalmáról, a telefonhívásokról készült hangfelvételek birtokában a Testület egyértelműen tisztázhatta a panaszos által megtett bejelentések pontos tartalmát.

A rendelkezésre álló adatok szerint a panaszos négy alkalommal tett bejelentést a rendőrség központi segélyhívó telefonszámára. Az első bejelentésben a panaszos előadja, hogy környékükön most van a lomtalanítás, és felesége, illetve annak élettársa a panaszossal közös ingatlanukból otthagytak dolgait „kihajigálja”. A panaszos a bejelentés helyszínén a bejelentés idején nem volt jelen, de útban volt a helyszín felé, őt is a szomszédok értesítették a történetekről. A panaszos a diszpécsernek egyértelműen azt mondja, hogy lomtalanításra

kihelyezett tárgyait „azok az emberek, akik egy ilyen lomtalanításnál gyűlnek” apránként széthordják. A panaszos legközelebb egy, másfél óra múlva telefonál ismételten az ügyeletre. A diszpécsernek elmondja, hogy időközben megérkezett a helyszínre, ahol azt tapasztalta, hogy pár fiatalember és egy hölgy, illetve felesége ismerősei a helyszínen tartózkodnak és személyes tárgyait egy teherautóra pakolják. A rakodás a vége felé közelít. A panaszos összefoglalja a korábban már elmondottakat, és hozzáteszi, hogy a kb. 50 nm-es raktárból ő és édesapja életének munkája gyakorlatilag eltűnt, dolgait szabadon viszik el. A panaszos ezt követően még kétszer telefonál, utolsó alkalommal már arról számol be, hogy őt a holmiját elvivő idegen személyek életveszélyesen megfenyegették, illetve egy másik erőszakos cselekményről is beszámol, amikor közli, hogy 82 éves édesapját és értelmi sérült húgát az érintettek fenyegetik és ajtajukat rugdossák.

A fentiek alapján tényként rögzíthető, hogy a panaszos négy alkalommal kérte a rendőrség segítségét.

A BRFK illetékes kerületi rendőrkapitánysága vezetőjének tájékoztatása szerint a küldési leírásban az szerepelt, hogy a válófélben lévő feleség és annak élettársa lomtalanítás céljából a bejelentő holmiját az utcára helyezi ki. A rendőrkapitányság álláspontja szerint a bejelentés tárgya kizárólag polgári jogi jogvita volt. A kapitányságvezető véleménye szerint a bejelentő tárgyainak az utcára történő kihelyezése sem bűncselekmény, sem szabálysértés gyanúját nem vetette fel és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 24. § (2) bekezdése alapján intézkedési kötelezettséget sem keletkeztetett.

A rendelkezésre álló hangfelvételek alapján a Testület a kapitányságvezető álláspontját a történetekkel kapcsolatban nem osztja.

A panaszos első bejelentésének egyik eleme valóban az volt, hogy a panaszos felesége, illetve annak jelenlegi élettársa holmiját lomtalanítás keretében az utcára kihelyezi, ugyanakkor az már az első bejelentés során is határozottan elhangzott, hogy az utcára kihelyezett tárgyakat idegen személyek a helyszínről elhordják. A bejelentés tartalma alapján egyértelmű, hogy a panaszos nem a lomtalanítás végzésére felhatalmazással rendelkező személyek közreműködéséről beszél. Második bejelentésében a panaszos már szervezett, teherautó segítségével végzett lopásról számol be – a hanganyagból szintén nyilvánvaló, hogy holmiját nem a lomtalanításra illetékes személyek viszik el a helyszínről.

A Testület szükségesnek látja felhívni a figyelmet a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 43. §-ának (2) bekezdésére, amely egyértelműen kimondja, hogy a lomtalanítás során közterületre helyezett hulladék a közszolgáltató tulajdonát képezi. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a lomtalanításkor kihelyezett tárgyak a kihelyezés pillanatában a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. tulajdonába kerülnek, így aki ezekből eltulajdonít, az lopást követ el. Az elkövetési értéktől függően az adott cselekmény bűncselekménynek és szabálysértésnek egyaránt minősülhet.

A panaszos bejelentésében egyértelműen lopásként írja le a kihelyezett tárgyak elszállítását, hangsúlyozva, hogy az elvitelt illetéktelen személyek végzik. Bejelentésében tehát már az első alkalommal minimum egy folyamatban lévő szabálysértés elkövetésére hívja fel a rendőrség figyelmét, mely a szóban forgó értéktől függően akár bűncselekmény is lehetett. A Testület erre figyelemmel megállapította, hogy a panaszos már első bejelentésében sem polgári

jogvitáról értesítette az ügyeletet, hanem egy a közbiztonságot sértő cselekmény elkövetését hozta a rendőrség tudomására, amely az intézkedési kötelezettséget egyértelműen megalapozta, ráadásul a panaszos a későbbiekben pedig egyéb szabálysértések gyanújának megalapozására alkalmas, erőszakos jellegű cselekményekről is beszámolt.

A Testület tehát megállapította, hogy a panaszos bejelentése intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség oldalán.

b) A Testület ezt követően azt kísérelte meg feltárni, hogy mennyiben tett eleget a rendőrség az Rtv. által rárótt intézkedési kötelezettségnek.

Ezzel kapcsolatban a Testület szükségesnek látja idézni az Rtv. 24. §-ának (2) bekezdését, amely kimondja, hogy a magánérdekek védelme az Rtv. alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. §-ának (2) bekezdése szerint továbbá több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell fogyanatosítani.

A panaszos beadványában azt állította, hogy bejelentésétől számítva órák elteltével sem kapott segítséget a rendőrségtől.

A rendőrségi dokumentáció tanúsága szerint a bejelentő 17 óra 36 perckor tett bejelentését követően a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitánysága 17 óra 41 perckor kapta meg a címet. Az esemény bejelentését követően a Központi Ügyeleti Főosztály beosztottjai 5 percre intézkedést kezdeményeztek a kerületi rendőrkapitányság ügyeletén keresztül, majd a panaszos jelzésére az ügyeletes a kerületi kollégáját megsürgette.

A BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságának ügyeletese 19 óra 20 perckor küldött járőrt a helyszínre. A szolgálatos körzeti megbízott eligazítás, a szolgálati felszerelések és jármű átvétele, majd ezek dokumentálása után a helyszínre indult, ahová 19 óra 30 perckor érkezett meg. A r. törzsőrmester szóbeli nyilatkozata és a küldési leírás alapján 20 óra 00 percig tartózkodott a helyszínen, ahol kizárólag a válófélben lévő feleséget és annak élettársát találta, akik a lomtalanítás céljából továbbra is ingó tárgyakat raktak ki az utcára.

A Testület a fenti adatok alapján megállapította, hogy a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitánysága 17 óra 41 perckor szerzett tudomást a panaszos bejelentéséről, de közel két órán keresztül nem irányítottak járőrt a helyszínre. A Testület álláspontja szerint ennek okára maga a kapitányságvezető ad magyarázatot: a panaszos szabálysértés illetve bűncselekmény elkövetésére vonatkozó bejelentését tévesen „polgári ügyként” kezelték, oly módon, mintha a panaszos az Rtv. 24.§-ának (2) bekezdése alapján magánérdeke védelmében kérte volna a rendőrség közreműködését, ezért azt a kapitányság a Szolgálati Szabályzat idézett rendelkezése értelmében a fontossági sorrendben utolsó helyre sorolta.

Mivel a kihelyezett tárgyak egy részének elvitele a körzeti megbízott kiérkezésének idejére már nem volt megakadályozható, a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrkapitányság késedelmesen intézkedett a rendőri erő helyszínre küldése iránt.

A 19 óra 30 perckor kikerkezett körzeti megbízott előadása szerint a helyszínen kizárólag a feleséggel és élettársával találkozott, akik a tárgyak kirakódását tovább folytatták. Mivel azonban a panaszoszt a helyszínen nem látta, és arról nem számol be, hogy a helyszínen tapasztalta volna a kihelyezett tárgyak jogellenes elvitelét, vagy tapasztalt volna bármilyen egyéb, az utolsó bejelentésben előadottaknak megfelelő erőszakos cselekményt, a Testület azt már nem tudta megállapítani, hogy a körzeti megbízottnak kellett volna-e további intézkedéseket fogantatosítani a helyszínen.

A Testület az intézkedési kötelezettség teljesítésének késedelme miatt megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

2) A Testület külön vizsgálta azt a kérdést, hogy miért nem kapott segítséget a panaszos a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitánysága segélyhívó telefonszámán.

Beadványában a panaszos azt állította, hogy a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságát többször is hívta a nap folyamán, hívását azonban egyetlen egy alkalommal sem fogadta senki.

Ezt a rendőrkapitányságról érkezett iratok sem cáfolták: a kapitányságvezető a csatolt panaszbejelentés és a küldési leírás alapján megállapította, hogy a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságának ügyeletével a panaszos nem tudott beszélni. A rendőrkapitányság tájékoztatása szerint a kapitányság ügyeletére telepített telefonkészülék a várakozó hívások számát (és azok hívószámait) nem rögzíti, kizárólag a fogadott hívásokét – az ügyeletes egyszerre egy vonalon tudja fogadni a hívásokat, miközben a telefon az összes többi hívónak foglalt jelzést ad.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 19. pontja értelmében a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és az Rtv. felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében ellátja a segélyhívó számok fogadásából eredő feladatokat.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Testület több korábbi állásfoglalásában [pl.: 420/2010. (IX. 15.)] hivatkozott már a BH1990. 153. számon közzétett jogeset megállapítására, miszerint a közhatalmat gyakorló szervek nem hivatkozhatnak alappal saját belső nehézségeikre az állampolgári jogok biztosításának elmaradása esetén. A Testület határozott – és 29000-105/375-12/2009. RP. számú határozatában az országos rendőrfőkapitány által is osztott – meggyőződése szerint a rendőrségen belüli esetleges szervezési hiányosságok hátrányos következményeit nem viselheti a rendőrség intézkedését kérő állampolgár.

A szervezési hiányosságokhoz hasonló, jelen esetben technikai hiányosságra hivatkozott az érintett rendőrkapitányság, amikor közölte, hogy a panaszos segélyhívásait azért nem tudták egyetlen alkalommal sem fogadni, mert a kapitányságon működő telefonkészülék alkalmatlan a hívószámok rögzítésére. A Testület álláspontja szerint a kapitányság ésszerű indokolását

adja a segélyhívás fogadása elmulasztásának, ugyanakkor a Testület gyakorlata alapján a kapitányság hasonló, elsődlegesen pénzügyi jellegű nehézségei nem adhatnak arra elfogadható magyarázatot, hogy egy segítséget kérő állampolgár hívását a területi intézkedésre hivatott rendőri szerv ne fogadja.

Mindezekre támaszkodva a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a telefonos segítségnyújtás hiányosságai is megvalósították a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

3) Végül a Testület vizsgálta a központi ügyelet diszpécserének hangnemét.

A panaszos beadványában, utalva a diszpécser arrogáns hangnemére sérelmezte, hogy azt a tájékoztatást kapta: „a központi diszpécsernek is ugyanaz a kerületi kapitánysági szám van meg”, mint neki.

Ezzel összefüggésben a Testület ismételten hivatkozik az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére.

A Testület több állásfoglalásában kifejtett vélekedése szerint az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A BRFK Központi Ügyeleti Főosztály mb. osztályvezetőjének álláspontja szerint összességében megállapítható, hogy a panaszos és a hívást fogadó rendőrök között lejárlott beszélgetések tartalma, hangneme nem volt elutasító, sértő vagy kulturálatlan.

A Testület a megküldött hangfelvételek alapján megállapította, hogy a panaszos által sérelmezett kijelentés valóban elhangzik. A negyedik telefonbeszélgetés során, miután a diszpécser tájékoztatja a panaszost, hogy a kerületi rendőrkapitánysággal ő már több alkalommal felvette a kapcsolatot, végül közli a panaszossal, hogy a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságát neki kellene újra felhívnia, hiszen a számot már megkapta tőle.

A Testület a beszélgetés egészét értékelve arra a következtetésre jutott, hogy az kulturálatlan zajlott, és a központi ügyelet diszpécseri lehetőségeihez mértén korrekt tájékoztatást adott a panaszosnak, mely egyébként a valóságnak is megfelelt.

Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy az ügyeletes kommunikációja a panaszos emberi méltóságához való jogát nem sértette.

V.

Állásfoglalásában a Testület hatáskörének hiányát állapította meg arra a kérdésre nézve, hogy miért nem kapott választ különböző beadványaira a panaszos a panaszjelzéshez kapcsolódó büntetőeljárásban. Ezt követően a Testület megállapította, hogy a panaszos telefonos bejelentése intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség oldalán, melynek teljesítése nem történt meg kielégítően, ezért a rendőrség mulasztása következtében a panaszos

tisztességes eljáráshoz való joga sérült. Szintén megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a Testület miatt, hogy a panaszos telefonhívásaira a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitánysága egyáltalán nem reagált. A Testület végül kimondta, hogy az ügyeletes kommunikációja a panaszos emberi méltósághoz való jogát nem sértette.

Jelen ügyben a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának kétségtől megvalósult sérelmei együttesen sem érik el a súlyosság azon fokát, amely a panasz országos főkapitánynak való megküldését indokolná, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az Rtv. 93. §. /2/ bekezdése alapján az intézkedést foganatosító szervek vezetőihez áttette.

Budapest, 2014. szeptember 18.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET